

کربن تحول عظیمی در شیعه شناسی به وجود آورد

اعوانی، چهره ماندگار فلسفه گفت: کربن یک تنه تمام معادلات را بر هم زد و تحول عظیمی در شیعه شناسی، اسلام شناسی، ایران شناسی و مطالعه حکمت اسلامی بوجود آورد.

اعوانی، چهره ماندگار فلسفه گفت: کربن یک تنه تمام معادلات را بر هم زد و تحول عظیمی در شیعه شناسی، اسلام شناسی، ایران شناسی و مطالعه حکمت اسلامی بوجود آورد.

به گزارش خبرنگار مهر، اولین روز از همایش هانری کربن عصر روز گذشته با حضور اساتید برجسته فلسفه در سالن دکتر شهیدی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران برگزار شد.

اولین سخنران این مراسم غلامرضا اعوانی چهره ماندگار فلسفه بود. وی گفت: هانری کربن استادی است که در همین دانشکده ادبیات هم تدریس می کرده و حق بزرگی بر گردن مطالعات این دانشگاه دارد. برای اینکه به اهمیت او پی ببریم لازم است که این سؤال را مطرح کنیم که وضعیت اسلام شناسی، ایران شناسی و شیعه شناسی قبل از کربن چه بوده و کربن در آن چه نقشی داشته است. بنده در پاسخ به این سؤال سه نکته را یادآوری می کنم. اول اینکه اسلام شناسان قبل از کربن، شیعه را یک گرایش سیاسی – افراطی می دانستند نه یک مکتب فکری. نکته دوم اینکه اسلام شناسان بیشتر به علوم نقلی توجه داشتند نه علوم عقلی. نکته سوم هم اینکه اسلام شناسان تا قبل از کربن جز در موارد استثنا خیلی به ایران توجه نداشتند و بیشتر به عرب ها توجه می کردند.

اعوانی افزود: تا آن زمان کلام از دید معتزله و اشاعره بررسی می شد و شیعه جایگاهی نداشت. علاوه بر اینکه به حکمت اسلامی هم توجهی نمی شد. از طرف دیگر هر چند مطالعات وسیعی در حوزه ایران باستان صورت می گرفت ولی به حکمت ایران باستان و شیعه و امامان شیعه عنایتی نمی شد و کتاب عمیقی درباره شیعه وجود نداشت. در این وضعیت، کربن یک تنه تمام معادلات را بر هم زد و تحول عظیمی در شیعه شناسی، اسلام شناسی، ایران شناسی و مطالعه حکمت اسلامی بوجود آورد.

چهره ماندگار فلسفه ادامه داد: هانری کربن یک فیلسوف به معنای دقیق کلمه و با همه گرایش های فلسفه زمان خودش آشنا بود. ژیلسون بزرگترین محقق قرن بیستم که به تبیین فلسفه قرون وسطی پرداخته و در تصحیح متون لاتین کار کرده و به فلسفه اسلامی علاقه داشته یکی از استادان کربن بوده است. کربن در بهار ۱۹۳۶ میلادی با هایدگر آشنا می &ZWNJ; شود و به طوری با او و آثارش آشنا می &ZWNJ; شود که سارتر می گوید من از طریق ترجمه کربن با هایدگر آشنا شدم. کربن ترم های پائیزه به ایران و بهار به دانشگاه سوربن می رفته است. او بخش ایران شناسی را در این دانشگاه بنام فرانسه پایه گذاری کرده است. هانری کربن وقتی به یاران می آمد جلساتی را در قم و خانه ذوالمجد می رفته و از حضور اساتیدی چون شهید مطهری، داریوش شایگان و سید حسین نصر استفاده می کرده است. از کربن ۴۲ کتاب منتشر شده که در این آثار اساتیدی چون سیدجلال آشتیانی، مرحوم دکتر معین و سیدحسین نصر به او کمک کرده اند.

رئیس سابق موسسه حکمت و فلسفه اضافه کرد: هانری کربن همچنین بحث بسیار عمیقی درباره شیعه را وارد جریان غرب کرده است و در باب مسئله ولایت مقالات و کتابهای بسیاری منتشر کرده است. بنده در سفری که چند سال پیش به فرانسه داشتم از او مقالات چاپ نشده ای را دیدم که در دانشگاه سوربن بود. مسئله امامت، بحث درباره حکمت و حکمت نبوی از دیگر موضوعاتی است که کربن به آن پرداخته است به طوری که در تاریخ فلسفه او یک فصل کامل به تاریخ شیعه اختصاص داده شده است. همچنین او دیدگاه غربیان را درباره زمان آغاز فلسفه حقیقی و اینکه فلسفه عربی بوده تغییر داده است و اثبات کرده که فلسفه حقیقی از ابن رشد شروع می &ZWNJ; شود.

اعوانی سخن خود را با طرح یک پرسش به پایان برد و گفت: تدریس کتب اسلامی در سوربن، توجه به مکتب های مختلف مثل مکتب اصفهان، شیراز، تهران و تحول در حوزه پدیدارشناسی از دیگر اقدامات کربن بوده است. سؤال من که هیچ وقت نشد از او بپرسم این است که آیا او در هایدگر هم تاثیر داشته یا خیر؟